

Martina Petříková: Medzitextový priestor prózy

(Petříková, Martina: Medzitextový priestor prózy. Interpretáčn  reflexie o pr zoch Jany Bodnárovej, Agoty Kristofovej a J na Hrušovského. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2011. 102 s. ISBN 978-80-555-0403-2)

Nad a Čeklovský, Filozofick  fakulta PU, nceklovska@gmail.com

Autorka monografie *Medzitextov y priestor prózy* s podtitulom *Interpreta n  reflexie o pr zoch Jany Bodnárovej, Agoty Kristofovej a J na Hrušovského*, Martina Pet r kov , sa vo svojej knihe pohybuje po rozhraní literatúry, filozofie, psychológie, estetiky a etiky, aby identifikovala „literárno-filozofick , literárno-psychologick  a literárno-(an)esteticko-etick  s vzta nosti“ medzi skúmanými umeleckými textami. Autorka m  a nepochybne aj napl na ambíciu – odkryť zmysel troch špecifických spôsobov literárneho „modelovania“ sveta „z medziliter rneho vývinového priestoru 20. storočia (postmodern , neoexpresionistick  ← existencialisticko-naturalistick  ← expresionistick  modelovanie skutočnosti)“.

Publikácia, ktor  sa sústreďuje na problém subjektívnej krízy a krutosti v literárnom stv rnen  Kristofovou, Bodn rovou a Hrušovským, pozostáva z troch ucelených súborov št di  organizovaných na spôsob „pentalogu o vn trotextov ch a mimotextov ch súvislostiach“, ktor  sa rozkr vajú pred čitateľom vo väzbe na poznanie získan  z „medzitextov ch“ priestorov, teda na poznanie o estetike, filozofii a poetike interpretovaných textov.

Interpreta n  sonda do románu *Velk  zořit* z pera Agoty Kristofovej, v ktorom sa na pozadí vojny odvíja život dvoch súrodencov žijúcich u starej mamy (v dedine prez vanej Bosorka), získava v monografii aj podľa autorkiných slov cent rálne postavenie práve kvôli mimetick mu spôsobu transformácie mimoliter rnej skutočnosti na skutočnosť literárnu – v opozícii k antimimetick m postupom, ktor  sa uplatnili v Bodnárovej a Hrušovského pr zoch. Autorkin interpret a n  záber smeruje aj k reflexii transformácie moderny na postmodernu, ktorej sp atosť s kategóriou individuálnej vzbury sa zrkadľi predovšetkým na osi objekt – subjekt. Pet r kov  teda vyčleňuje tri druhy posunov, realizujúcich sa v rámci troch literárnych tendencií v literárnom vývine prózy 20. storočia (expresionistick  a postmodern  tendencia, existencialisticko-naturalistick  prezentácia), taktiež nachádza súvislosti medzi psychologickou motiváciou postáv a samotnými literárnymi motívmi, hľad  možnosti etiz cie a estetizácie života a identifikuje spôsoby transformácie mimoliter rneho na literárne.

Priestor, otvárajúci sa pre „stretnutie“ sa s prózou Jany Bodnárovej *Z denníkov Idy V.*, predpokladá „stret“ so záznamami zapísanými v denn kovej  anrovej forme, cez ktor   ensk y subjekt hľad  svoju skuto n  identitu, znovuobnovuje svoju rozdroben  integritu a zároveň reflektuje „necelistv “ skutočnosť. V próze J na Hrušovského *Muž s protézou* s podtitulom *Prípad poru ika Seeborna* možno sledovať postupn  ubúdanie celistvosti vonkajšej reality pod tlakom vojny, ktor  iniciuje u muža „s protézou“, muža s vystupňovanou senzibilitou proces postupnej psychickej dezintegrácie.

Monografia Martiny Pet r kovej *Medzitextov y priestor prózy* je textom, ktorý vznikol „na ieran m“ do hľbok umeleckých textov, odkrývaním ich kontextov, pretože tie zanechávali svoje stopy v myslen  o literatúre, v uva ovan  autorky o literatúre a jej dosahoch na život. A tak, zdá sa, autorka nielenže „otvorila“ priestor svojho vnútorného bytia pre literatúru, ale začala nachádzať aj paralely medzi životom a literatúrou, p tala sa a p ta sa na to, ako môže literatúra premáhať zlo vo svete, aby v čase zistila, že zlo nemožno pochopiť, že možno iba z pasit' o dobro v človeku ka dodenn m rozhodovaním sa preň...

Táto monografia predpokladá záujem náročného a erudovaného čitateľa a svojím obsahom predstavuje hodnotné dielo na poli slovenskej literárnej vedy.